

VERTROUWEN | Vijf waarden Fair Practice Code

Gesproken column Marian Duff, curator en medeoprichter MAFB

Geachte aanwezigen, beste mensen.

Ik ben Marian Duff, 41 jaar, curator en medeoprichter van MAFB, een internationale community voor creatieve talenten in mode en kunst. Hun werk is te zien in allerlei instellingen, zoals het OBA Amsterdam, Amsterdam Museum, Centraal Museum Utrecht, Museum Ons' Lieve Heer op Solder en het Tropenmuseum. Maar ook in mijn eigen Open Space Contemporary Art Museum in het hart van de Bijlmer! Nog nooit geweest? Kom gauw eens kijken! Bijlmerdreef 1289.

Vanmiddag sta ik hier tussen een super betrokken minister, een spraakmakende hoogleraar, een gevierde theatermaker en een doorgewinterde bestuurder. Stuk voor stuk mensen die regelmatig in het openbaar spreken. Voor mij is het de eerste keer voor zo'n groot gezelschap en spreken voor publiek doe ik liever niet. Daarom lees ik mijn verhaal voor van papier. En voor extra support heb ik deze schoenen aan: [Ik wijs naar mijn voeten] mijn powerschoenen. De beroemde Nike Air Maxen, erfgoed uit de hiphopcultuur. Die draag ik sinds m'n middelbareschooltijd.

Back in the nineties fietste ik elke dag van Schalkwijk in Haarlem-Zuid naar mijn school in Heemstede-Aerdenhout. Van het zwarte land naar het witte land. Op school had ik goede vrienden onder de kinderen van artsen en advocaten. En thuis in Schalkwijk had ik volop vrienden onder de kinderen uit de buurt. Aan beide kanten van de brug kreeg ik vertrouwen...

Zolang ik me maar aanpaste aan de norm. Aan de ene kant moest ik niet te wit zijn, aan de andere kant niet te zwart. Omdat ik in beide werelden leefde, bleef ik altijd de ander. Behalve thuis. Als ik uit school kwam, zat mijn moeder klaar met thee en lange vingers, om naar mijn verhalen te luisteren. En dan keken we samen met mijn broer naar Tineke de Nooij bij Veronica TV. Zo heeft mijn moeder mij het vertrouwen gegeven dat mijn verhaal ertoe doet. Dat ik mag zijn wie ik ben.

Dat vertrouwen kwam me goed van pas toen ik 10 jaar geleden besloot om in het culturele veld te gaan werken. Ik wilde mijn wereld laten zien, mensen samenbrengen en nieuwe initiatieven aanjagen. Mijn liefde voor anders zijn laten zien. In dat culturele veld moest ik knokken voor vertrouwen. Niet alleen omdat ik geen achtergrond had in mode en kunst, maar ook omdat ik anders was. In 2008 zag ik bij de Amsterdam Fashion Week vóór en achter de schermen allemaal dezelfde soort mensen: witte ontwerpers, witte modellen, wit publiek. 'Is dit nou die geweldige Amsterdam Fashion Week?' dacht ik. 'Dat kan niet, hoor. Daar moeten we wat aan doen.'

Het heeft me getriggerd om in de wereld van kunst en cultuur en mode andere culturen, disciplines en achtergronden te laten zien. Ik besloot me in te zetten voor talent dat niet meteen in beeld is. Dat zijn vaak MBO-ers en autodidacten en hbo'ers die het net niet gered

hebben of niet pasten op de academies, mensen die niet snel een kans krijgen bij de gerenommeerde podia, maar die wel letterlijk een ander beeld te bieden hebben.

Als ik mag kiezen tussen het geijkte en wat anders is, kies ik altijd voor dat andere. Altijd! Als musea of programmeurs mij vragen voor een tentoonstelling of een event, weten ze dat ik met mensen aankom die ze niet per se zelf zouden kiezen. Inmiddels heb ik zoveel vertrouwen gewonnen dat ik daarvoor de ruimte krijg. Nu zeggen mensen: doe maar, ga maar, GO Marian!

Maar toch: als ik word uitgenodigd om een programma samen te stellen is het vaak voor de opening of de afterparty. Ik ben altijd degene die het blik met jonge talenten opentrekt. Zoals bij de opening van Couture Locale, de grote Puck en Hans tentoonstelling in het Amsterdam Museum. Dat was een prachtspektakel en het allerleukste en mooiste wat ik tot dusver heb mogen doen. Check het filmpje op www.mafb.nl. Maar hoe zou het zijn om dat talent op het hoofdpodium te zetten

Dat brengt me op mijn missie van vandaag. Een collega zei ooit tegen mij: 'Marian, je hoeft niet altijd de barricades op.' Ja, eigenlijk ben ik te ongeduldig voor een debat. Ik ga liever aan de slag om iets te regelen. Dus ga ik nu hier een beroep op u doen: geef vertrouwen aan de ander.

Draai het bij de tentoonstelling eens om. Nodig de bekende curatoren uit voor de opening, de afterparty, voor het sausje. Geef hun de opdracht om jong talent te vinden. En laat die ene interessante, nog niet zo bekende maker die al een tijdje op uw lijstje stond, de hoofdschotel verzorgen. U kunt dat natuurlijk doen om te voldoen aan de Code Culturele Diversiteit of een Fair Practice convenant. Goede instrumenten om die verandering in gang te zetten. Maar ik ben pas tevreden als u het doet omdat u erop vertrouwt dat u daarmee voor het beste kiest.

Wat levert het je op als je buiten de box kijkt? Meer begrip voor elkaar, natuurlijk, en dat is mooi. Maar de culturele kracht zit 'm vooral in dat andere beeld. Niet per se een mooier of beter beeld, maar gewoon anders. Een beeld dat normaal nauwelijks wordt gezien. Mensen die er anders uitzien en andere beelden meenemen, dat verrijkt je wereld. Dat verrijkt in ieder geval dagelijks mijn wereld.

Overigens geef ik die jonge makers wel strakke kaders van wat er moet worden opgeleverd. Maar daarna laat ik ze los, want ik vind dat ze het toch echt zelf moeten doen. Dat heb ik van mijn moeder, denk ik. Die stelde thuis de kaders voor 100.000 procent. Ik ben best streng Surinaams opgevoed, heel beschermend. Bij ons thuis ging om tien uur 's avonds de deur op slot voor mijn broer en mij. Van buitenaf, want mijn moeder ging dan de nacht in, naar haar werk. Over sleutels gesproken. In mijn tas zitten de sleutels van de Open Space Contemporary Art Museum, mijn eigen museum, maar ook de sleutels van het Amsterdam Museum en Ons' Lieve Heer op Solder. Nu ik daar als curator werk, kan ik er elk moment van de dag naar binnen. Die sleutels staan voor het vertrouwen dat mij is geschonken of dat ik heb gewonnen.

Voor mij persoonlijk voelt dat als iets heel bijzonders. Niet zozeer omdat ik een kind ben van de Marowijne rivier, met roots in Frans-Guyana. Maar omdat ik de dochter ben van die hoofdverpleegkundige die bijna 40 jaar nachtdiensten draaide, verschillende bijbanen had en haar twee kinderen alleen opvoedde.

Mede dankzij die sterke moeder kan ik nu op deze belangrijke cultuurplekken ervoor zorgen dat de verhalen van de ander worden gehoord. Misschien ben ik zo ook een beetje de MAFB-moeder geworden, met thee en lange vingers.

Tot slot wil ik graag iets met u afspreken.

Als u door mijn verhaal geïnspireerd bent om de ander vertrouwen te geven, laat het me dan weten. Stuur een mailtje naar vertrouwen@mafb.nl. Of kom straks even naar me toe, dan maken we een afspraak om verder te praten. Dank voor uw aandacht, dank voor het vertrouwen.